DOMSTOLENS DOM (Femte Afdeling)

15. maj 2003 *

I sag C-266/01,

angående en anmodning, som Hoge Raad der Nederlanden (Nederlandene) i medfør af protokollen af 3. juni 1971 vedrørende Domstolens fortolkning af konventionen af 27. september 1968 om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager, har indgivet til Domstolen for i den for nævnte ret verserende sag,

Préservatrice foncière TIARD SA

mod

Staat der Nederlanden,

at opnå en præjudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen af artikel 1 i konventionen af 27. september 1968 (EFT 1978 L 304, s. 17), som ændret ved konventionen af 9. oktober 1978 om Kongeriget Danmarks, Irlands og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirlands tiltrædelse (EFT L 304, s. 1,

* Processprog: nederlandsk.

og — den ændrede tekst — s. 77), ved konventionen af 25. oktober 1982 om Den Hellenske Republiks tiltrædelse (EFT L 388, s. 1) og ved konventionen af 26. maj 1989 om Kongeriget Spaniens og Den Portugisiske Republiks tiltrædelse (EFT L 285, s. 1),

har

DOMSTOLEN (Femte Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, M. Wathelet, og dommerne D.A.O. Edward, A. La Pergola, P. Jann (refererende dommer) og A. Rosas,

generaladvokat: P. Léger
justitssekretær: ekspeditionssekretær L. Hewlett,

efter at der er indgivet skriftlige indlæg af:

— den nederlandske regering ved H.G. Sevenster, som befuldmægtiget

— Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved A.-M. Rouchaud og H. van Vliet, som befuldmægtigede,

på grundlag af retsmøderapporten,

efter at der i retsmødet den 17. oktober 2002 er afgivet mundtlige indlæg af Préservatrice foncière TIARD SA ved advocaat R.S. Meijer, af den nederlandske

regering ved N.A.J. Bel, som befuldmægtiget, og af Kommissionen ved A.-M. Rouchaud og H. van Vliet,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 5. december 2002,

afsagt følgende

Dom

1 Ved dom af 18. maj 2001, indgået til Domstolen den 5. juli 2001, har Hoge Raad der Nederlanden i medfør af protokollen af 3. juni 1971 vedrørende Domstolens fortolkning af konventionen af 27. september 1968 om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager, forelagt to præjudicielle spørgsmål om fortolkningen af artikel 1 i konventionen (EFT 1978 L 304, s. 17), som ændret ved konventionen af 9. oktober 1978 om Kongeriget Danmarks, Irlands og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirlands tiltrædelse (EFT L 304, s. 1, og — den ændrede tekst — s. 77), ved konventionen af 25. oktober 1982 om Den Hellenske Republiks tiltrædelse (EFT L 388, s. 1) og ved konventionen af 26. maj 1989 om Kongeriget Spaniens og Den Portugisiske Republiks tiltrædelse (EFT L 285, s. 1, herefter »Bruxelles-konventionen«).

2 Spørgsmålene er blevet rejst under en sag, der føres mellem den nederlandske stat og det franske forsikringsselskab Préservatrice foncière TIARD SA (herefter »PFA«) vedrørende opfyldelsen af en kautionsaftale, hvorved PFA har forpligtet

sig til at betale den told, som de nederlandske transportorganisationer, der er autoriseret af den nederlandske stat til at udstede TIR-carneter, er garanter for.

Relevante retsforskrifter

Bruxelles-konventionen

3 Bruxelles-konventionens artikel 1, stk. 1, har følgende ordlyd:

»Denne konvention finder anvendelse på borgerlige sager, herunder handelssager, uanset domsmyndighedens art. Den omfatter i særdeleshed ikke sager om skat, told eller administrative anliggender.«

TIR-konventionen

4 Toldkonventionen om international godstransport på grundlag af TIR-carneter (herefter »TIR-konventionen«) blev undertegnet i Genève den 14. november 1975. Kongeriget Nederlandene er part i konventionen, der også er godkendt på Det Europæiske Fællesskabs vegne ved Rådets forordning (EØF) nr. 2112/78 af 25. juli 1978 (EFT L 252, s. 1).

5 TIR-konventionen bestemmer navnlig, at varer, som transporteres i henhold til den ved konventionen indførte TIR-procedure, ikke ved gennemkørselstoldstederne belægges med ind- eller udførselstold eller -afgifter eller depositum herfor.

6 Med henblik på gennemførelsen af disse forenklinger kræves det i henhold til TIR-konventionen, at varerne under hele transporten ledsages af et standarddokument, et TIR-carnet. Dette dokument anvendes med henblik på at kontrollere, om transporten gennemføres korrekt. Desuden kræves det i henhold til konventionen, at transporterne garanteres af organisationer, der er autoriseret af de kontraherende parter i henhold til bestemmelserne i TIR-konventionens artikel 6.

7 TIR-konventionens artikel 6 findes i kapitel II, der har overskriften »Udstedelse af TIR-carneter — De garanterende organisationers ansvar«, og bestemmer, i den ordlyd, der var gældende på tidspunktet for de faktiske omstændigheder i hovedsagen, følgende i stk. 1:

»Hver kontraherende part kan på de betingelser og mod de garantier, som den foreskriver, autorisere organisationer til enten direkte eller gennem korresponderende organisationer at udfærdige TIR-carneter og til at optræde som garanter.«

8 I tilfælde af uregelmæssigheder i forbindelse med en TIR-transport, navnlig i de tilfælde hvor TIR-carnetet ikke er blevet korrekt afviklet, forfalder indførsels- eller udførselstolden og -afgifterne til betaling. Indehaveren af TIR-carnetet — sædvanligvis transportøren — er den direkte ansvarlige for betalingen. Undlader han at betale disse beløb, er den nationale garanterende organisation i henhold til TIR-konventionens artikel 8, stk. 1, »solidarisk ansvarlig« for betalingen af beløbene.

Tvisten i hovedsagen

9 Ved bekendtgørelse af 5. marts 1991 autoriserede den nederlandske statssekretær for finansielle spørgsmål i overensstemmelse med TIR-konventionens artikel 6 tre nederlandske transportorganisationer til at udstede TIR-carneter (herefter »de autoriserede nederlandske organisationer«). I henhold til bekendtgørelsens artikel 1 skal disse organisationer uden forbehold påtage sig at betale indførsels- eller udførselstold og -afgifter, som skal svares af indehaverne af de udstedte TIR-carneter, for hvilke organisationerne er solidarisk ansvarlige. I artikel 5 bestemmes det, at de autoriserede nederlandske organisationer skal stille en sikkerhed, der dækker deres forpligtelser. I samme artikel foreskrives det, at den, der stiller sikkerheden, skal påtage sig at betale samtlige beløb, som den nederlandske finansminister afkræver de autoriserede nederlandske organisationer. I artikel 19 præciseres det, at bekendtgørelsen ikke træder i kraft, før den nederlandske finansminister har accepteret den i artikel 5 omhandlede sikkerhed.

10 Denne sikkerhed er blevet stillet af PFA. Ved forskellige dokumenter har selskabet, som kautionist, solidarisk og som selvskyldner forpligtet sig over for den nederlandske stat til at betale den indførsels- eller udførselstold og -afgifter, som i henhold til told- og afgiftslovgivningen skal svares af den, der er i besiddelse af et TIR-carnet, som er udstedt af de nationale transportorganisationer.

11 Den 20. november 1996 anlagde den nederlandske stat sag mod PFA ved Rechtbank te Rotterdam (Nederlandene) med påstand om, at selskabet skulle betale et beløb på 41 917 063 NLG med tillæg af renter efter loven til staten. Til støtte herfor henviste staten til PFA's kautionsforpligtelse over for den, og formålet med søgsmålet var at fremtvinge betaling af beløb, som skyldtes af de autoriserede nederlandske organisationer vedrørende indførsels- eller udførselstold og -afgifter.

12 PFA gjorde gældende, at Rechtbank te Rotterdam savnede kompetence, fordi Bruxelles-konventionen fandt anvendelse i sagen, og at spørgsmålet om rettens kompetence skulle afgøres i henhold til denne konventions bestemmelser.

13 Rechtbank te Rotterdam og, efter appel, Gerechtshof te 's-Gravenhage (Nederlandene) forkastede kompetenceindsigelsen. Sidstnævnte domstol fandt, at den nederlandske stat havde handlet på grundlag af en offentligretlig kompetence, da den gav transportorganisationerne ret til at udstede TIR-carneter på betingelse af, at den sikkerhed, som disse havde stillet, skulle godkendes, og at kautionsaftalen mellem staten og PFA var indgået inden for rammerne af denne kompetence. Endvidere fandt Gerechtshof, at de beløb, PFA skyldte, udgjorde toldskyld.

14 Hoge Raad der Nederlanden, der finder det usikkert, om Gerechtshofs bedømmelse er korrekt, har besluttet at udsætte sagen og forelægge følgende præjudicielle spørgsmål for Domstolen:

»1) Skal et krav, der rejses af staten i henhold til en privatretlig aftale om kaution, den har indgået for at opfylde en betingelse, den har opstillet i henhold til artikel 6, stk. 1, i TIR-konventionen af 1975 og dermed under udøvelse af offentlig myndighed, betragtes som en borgerlig sag, herunder handelssag, som omhandlet i Bruxelles-konventionens artikel 1?

2) Skal en af staten anlagt sag, hvis genstand er en privatretlig kautionsaftale, betragtes som en sag om told som omhandlet i Bruxelles-konventionens artikel 1, fordi den sagsøgte kan gøre indsigelser gældende, der gør det nødvendigt at undersøge og bedømme, om den toldskyld, aftalen vedrører, består, og hvilket indhold den har?«

Første præjudicielle spørgsmål

15 Med det første spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om Bruxelles-konventionens artikel 1, stk. 1, skal fortolkes således, at en sag, der anlægges af en kontraherende stat mod et privatretligt retssubjekt om opfyldelsen af en privatretlig aftale om kaution, som er indgået med henblik på at gøre det muligt for en anden at stille en af staten krævet og defineret sikkerhed, er omfattet af begrebet »borgerlige sager, herunder handelssager« som omhandlet i bestemmelsens første punktum.

Indlæg til Domstolen

16 PFA, den nederlandske regering og Kommissionen har samstemmende anført, at begrebet »borgerlige sager, herunder handelssager« i Bruxelles-konventionens artikel 1's forstand skal defineres selvstændigt. De er ligeledes enige om at understrege, at sager mellem den offentlige forvaltning og private kan være omfattet af Bruxelles-konventionens anvendelsesområde under forudsætning af, at forvaltningen ikke har udøvet offentligretlige beføjelser.

17 PFA, den nederlandske regering og Kommissionen er imidlertid ikke enige om, hvorledes disse principper skal anvendes i hovedsagen.

18 Den nederlandske regering har tilsluttet sig Gerechtshof te 's-Gravenhages bedømmelse. Herefter er der en forbindelse mellem kautionsforpligtelsen og reglerne om de afgifter, hvis betaling kautionen har til formål at garantere. Denne forbindelse fremgår af det forhold, at kautionsforpligtelsen var en betingelse,

som, hvis den ikke var blevet opfyldt, havde medført, at det offentligretlige forhold mellem staten og de autoriserede nederlandske organisationer ikke ville være opstået. Indholdet af kautionsaftalen følger direkte af offentligretlige bestemmelser, hvilket fremgår af, at klausulerne i kautionsaftalen næsten ordret gengiver bestemmelserne i bekendtgørelsen af 5. marts 1991 om anerkendelse af nationale transportorganisationer. PFA har ved at indgå kautionsaftalen påtaget sig at deltage i det offentligretlige system for opkrævning af told og afgifter, som er indført ved TIR-konventionen. På grundlag af disse omstændigheder er det ikke relevant, at aftalen har form af en privatretlig kautionsaftale.

19 PFA og Kommissionen har derimod gjort gældende, at den nederlandske stat ikke har udøvet offentligretlige beføjelser i forhold til PFA. Den nederlandske stat har ikke pålagt PFA nogen forpligtelse. PFA har frivilligt indgået kautionsaftalen, og det står virksomheden frit for at opsige aftalen med en vis opsigelsesfrist. Den nederlandske stats fordring mod PFA hviler alene på kautionsaftalen, som hører under privatretten.

Domstolens bemærkninger

20 Efter fast praksis er det, da Bruxelles-konventionens artikel 1 skal angive konventionens anvendelsesområde, væsentligt — for i videst muligt omfang at sikre, at de rettigheder og forpligtelser, som konventionen medfører for de kontraherende stater og de berørte personer, bliver lige og ensartede — at udtrykkene i bestemmelsen ikke fortolkes som en ren henvisning til den ene eller den anden af de berørte staters nationale ret. Begrebet »borgerlige sager, herunder handelssager« skal derfor betragtes som et selvstændigt begreb, der skal fortolkes dels ud fra konventionens mål og opbygning, dels ud fra de almindelige principper, som kan udledes af de nationale retssystemer under ét (dom af 14.10.1976, sag 29/76, LTU, Sml. s. 1541, præmis 3, af 22.2.1979, sag 113/78,

Gourdain, Sml. s. 733, præmis 3, af 16.12.1980, sag 814/79, Rüffer, Sml. s. 3807, præmis 7, af 21.4.1993, sag C-172/91, Sonntag, Sml. I, s. 1963, præmis 18, og af 14.11.2002, sag C-271/00, Baten, Sml. I, s. 10489, præmis 28).

21 Domstolen har nærmere udtalt, at denne fortolkning fører til, at visse former for retsafgørelser må anses for udelukket fra Bruxelles-konventionens anvendelsesområde på grund af faktorer, som karakteriserer retsforholdet mellem parterne i tvisten, eller på grund af genstanden for denne tvist (LTU-dommen, præmis 4, og Baten-dommen, præmis 29).

22 Domstolen har således fundet, at selv om visse afgørelser i tvister mellem en offentlig myndighed og en privatperson kan falde ind under konventionens anvendelsesområde, forholder det sig anderledes, når den offentlige myndighed udøver offentligretlige beføjelser (LTU-dommen, præmis 4, Rüffer-dommen, præmis 8, og Baten-dommen, præmis 30).

23 For at kunne anvende disse principper i en sag som den, der foreligger for den nationale domstol, er det således nødvendigt at afgøre, hvilket retsforhold, der består mellem parterne i tvisten, og at undersøge, på hvilket grundlag og efter hvilke nærmere regler søgsmålet er iværksat (jf. bl.a. Baten-dommen, præmis 31).

24 Det skal indledningsvis bemærkes, som den nederlandske regering har anført, at PFA ikke blot har indgået en kautionsaftale, men at selskabet ligeledes har påtaget sig et solidarisk ansvar som selvskyldner for betalingen af forfalden indførsels- eller udførselstold og -afgifter.

25 Spørgsmålet, om en bestemmelse om solidarisk ansvar indebærer, at kautionsaftalen karakter ændres, eller om blot visse af aftalens virkninger ændres, er et spørgsmål, der må afgøres efter national ret.

26 Under alle omstændigheder må det i denne sag konstateres, at den forelæggende ret — som det påhviler at afgøre, hvilket forhold der består mellem PFA og den nederlandske stat — i sine præjudicielle spørgsmål alene har henvist til en aftale om »kaution«. Disse spørgsmål skal således besvares med udgangspunkt i, at søgsmålet er anlagt mod PFA alene i dennes egenskab af kautionist og ikke som solidarisk skyldner.

27 I henhold til de almindelige principper, der kan udledes af de kontraherende staters retssystemer, er en kautionsaftale et trepartsforhold, hvorved kautionisten over for kreditor påtager sig at opfylde hoveddebitorens forpligtelser i tilfælde af, at denne selv undlader at opfylde dem.

28 En sådan aftale skaber en ny forpligtelse, for kautionisten, til at indestå for opfyldelsen af den hovedforpligtelse, der påhviler skyldneren. Kautionisten træder ikke i skyldnerens sted, men indestår blot for betalingen af dennes skyld i overensstemmelse med de betingelser, der er fastsat i aftalen eller som følger af loven.

29 Den forpligtelse, der derved opstår, er af accessorisk art, dels i den forstand, at kreditor alene kan kræve betaling af kautionisten, hvis den skyld, som denne har kautioneret for, er forfalden til betaling, dels i den forstand, at kautionistens forpligtelse ikke kan omfatte mere end skyldnerens forpligtelser. Denne accessoriske karakter indebærer imidlertid ikke, at de retsregler, der gælder for kautionistens forpligtelser, skal være helt identiske med de retsregler, der gælder

for hovedforpligtelsen (jf. bl.a. dom af 23.3.2000, sag C-208/98, Berliner Kindl Brauerei, Sml. I, s. 1741).

30 For at kunne besvare det første spørgsmål er det således nødvendigt at afgøre, om retsforholdet mellem PFA og den nederlandske stat, således som det følger af kautionsaftalen, bærer præg af at være udtryk for udøvelse af en offentligretlig beføjelse fra kreditorens side, dvs. staten, på en sådan måde, at forholdet indebærer, at staten udøver beføjelser, som rækker ud over, hvad der gælder efter de retsregler, der finder anvendelse i forholdet mellem borgerne (jf. vedrørende dette kriterium Sonntag-dommen, præmis 22).

31 Selv om det er den forelæggende ret, der skal foretage denne bedømmelse, bør Domstolen imidlertid — i lyset af de indlæg, der er afgivet for den — foretage visse præciseringer vedrørende de omstændigheder, der kan tages i betragtning.

32 For det første må det konstateres, at retsforholdet mellem den nederlandske stat og PFA ikke er reguleret af TIR-konventionen. I denne konventions kapitel II angives det ganske vist, hvilke forpligtelser der påhviler en national garanterende organisation, som er blevet autoriseret af en kontraherende stat i overensstemmelse med konventionens artikel 6. Konventionen — i den ordlyd, der var gældende på tidspunktet for de faktiske omstændigheder i sagen for den nationale ret — indeholder imidlertid ingen bestemmelser, hvori det angives, hvilken rækkevidde en kautionists forpligtelser, som en stat har stillet som betingelse for en beslutning om at autorisere nationale garanterende organisationer, skal have.

33 For det andet skal der tages hensyn til de omstændigheder, hvorunder aftalen er blevet indgået. I sagen ved den nationale domstol fremgår det af sagens akter, at PFA's aftale med den nederlandske stat er indgået frivilligt. Ifølge de oplysninger, som Kommissionen har fremlagt, og som ikke er blevet bestridt af den nederlandske regering, har PFA frit indgået aftale med hovedskyldnerne, dvs.

de autoriserede nederlandske organisationer, om selskabets vederlag for at påtage sig kautionsforpligtelsen. PFA og Kommissionen har ligeledes under retsmødet understreget, at det står PFA frit for når som helst at opsige kautionsaftalen under forudsætning af, at dette sker med et varsel på 30 dage.

34 For det tredje skal der tages hensyn til de bestemmelser i aftalen, hvori det bestemmes, hvor vidt kautionsforpligtelsen rækker. I den forbindelse kan den omstændighed, som den nederlandske regering har gjort opmærksom på i hovedsagen, at der er sammenfald mellem bestemmelserne i bekendtgørelsen af 5. marts 1991 vedrørende anerkendelse af nationale transportsammenslutninger og de bestemmelser i aftalen, der fastsætter PFA's kautionsforpligtelse, ikke betragtes som et bevis for, at den nederlandske stat har udøvet offentligretlige beføjelser over for kautionisten. Det forhold, at hovedforpligtelsen og kautionsaftalen falder sammen, følger nemlig af kautionsforpligtelsens accessoriske karakter. Det har ingen betydning for sagen ved den nationale ret, at rækkevidden af PFA's forpligtelser bestemmes ud fra de autoriserede nederlandske organisationers forpligtelser, eftersom det står fast, at PFA ikke er blevet pålagt at påtage sig denne forpligtelsen, men at det var resultatet af en viljeserklæring fra selskabets side.

35 Den nederlandske regering har gjort gældende, at PFA har afstået fra at påberåbe sig visse bestemmelser i den nederlandske civillovbog, f.eks. bestemmelserne vedrørende indsigelse om modregning, om subsidiær hæftelse og om udelukkelse af solidarisk ansvar. Hertil bemærkes, at sådanne aftalebestemmelser er sædvanlige i forretningsforhold. Disse bestemmelser ville alene kunne være et udtryk for udøvelse af offentligretlige beføjelser fra den nederlandske stats side over for kautionisten, hvis de overskred grænserne for parternes frihed i henhold til den lovgivning, der finder anvendelse på aftalen. Det tilkommer den forelæggende ret at afgøre, om dette er tilfældet.

36 På grundlag af ovenstående skal det første spørgsmål besvares med, at Bruxelleskonventionens artikel 1, stk. 1, skal fortolkes således, at en sag, der anlægges af en kontraherende stat mod et privatretligt retssubjekt om opfyldelsen af en privatretlig aftale om kaution, som er indgået med henblik på at gøre det muligt

for en anden at stille en af staten krævet og defineret sikkerhed, er omfattet af begrebet »borgerlige sager, herunder handelssager«, som omhandlet i bestemmelsens første punktum under forudsætning af, at retsforholdet mellem kreditor og kautionisten, således som det følger af kautionsaftalen, ikke indebærer, at staten udøver beføjelser, der rækker ud over, hvad der gælder efter de retsregler, som finder anvendelse i forholdet mellem borgerne.

Andet præjudicielle spørgsmål

37 Med det andet spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om Bruxelles-konventionens artikel 1, stk. 1, skal fortolkes således, at en af en kontraherende stat anlagt sag om opfyldelse af en kautionsaftale, som er indgået for at garantere betalingen af toldskyld, skal betragtes som en »sag [...] om told«, som omhandlet i bestemmelsens andet punktum, når kautionisten kan gøre indsigelser gældende, som gør det nødvendigt at undersøge, om den toldskyld, som denne aftale vedrører, består, og hvilket indhold den har.

38 I den forbindelse skal det bemærkes, at Bruxelles-konventionens artikel 1, stk. 1, andet punktum, blev tilføjet ved konventionen af 9. oktober 1978 om Kongeriget Danmarks, Irlands og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirlands tiltrædelse af Bruxelles-konventionen, med det formål, ved hjælp af eksempler, at præcisere, hvilke områder der ikke er omfattet af Bruxelles-konventionens anvendelsesområde (jf. Schlosser-rapporten om tiltrædelseskonventionen, EFT 1979 C 59, s. 71, punkt 23). Dette punktum har alene til formål at understrege, at »sager om [...] told« ikke er omfattet af begrebet »borgerlige sager, herunder handelssager«. Denne præcisering har imidlertid hverken medført en begrænsning eller en ændring af sidstnævnte begrebs rækkevidde.

39 Heraf følger, at det kriterium, der gør det muligt at fastsætte grænserne for »sager [...] om told« skal være analogt med det kriterium, der anvendes vedrørende begrebet »borgerlige sager, herunder handelssager«.

40 Således som det er anført i præmis 36 i denne dom, er et søgsmål, der anlægges af en kontraherende stat mod et privatretligt retssubjekt om opfyldelsen af en privatretlig aftale om kaution, som er indgået med henblik på at garantere betalingen af en andens toldskyld over for staten, omfattet af begrebet »borgerlige sager, herunder handelssager« under forudsætning af, at retsforholdet mellem kreditor og kautionisten, således som det følger af kautionsaftalen, ikke indebærer en udøvelse af beføjelser, der rækker ud over, hvad der gælder efter de retsregler, som finder anvendelse i forholdet mellem borgerne.

41 Det forhold, at kautionisten kan gøre indsigelser gældende, som gør det nødvendigt at efterprøve, om den toldskyld, hvis betaling er garanteret ved kautionsaftalen, er forfalden, fører ikke til noget andet resultat.

42 Ved afgørelsen af, om en sag er omfattet af konventionens anvendelsesområde, bør der nemlig kun tages hensyn til sagens genstand. Det ville være i strid med retssikkerhedsprincippet, som er et af de formål, konventionen skal tilgodese, hvis anvendeligheden af denne kunne afhænge af, om der foreligger et præjudicielt retsspørgsmål, idet et sådant når som helst kan rejses af parterne (jf. bl.a. dom af 25.7.1991, sag C-190/89, Rich, Sml. I, s. 3855, præmis 26 og 27, og af 20.1.1994, sag C-129/92, Owens Bank, Sml. I, s. 117, præmis 34).

43 Når genstanden for en sag er opfyldelsen af en indeståelse, som er påtaget af en kautionist på sådanne vilkår, at det kan antages, at denne forpligtelse er omfattet af Bruxelles-konventionens anvendelsesområde, er den omstændighed, at kautionisten kan gøre indsigelser gældende vedrørende spørgsmålet, om den skyld, han har kautioneret for, er forfalden, og som hviler på grunde, der er udelukket fra Bruxelles-konventionens anvendelsesområde, uden betydning for spørgsmålet, om sagen i sig selv skal anses for omfattet af konventionens anvendelsesområde.

44 Det følger af ovenstående, at Bruxelles-konventionens artikel 1, stk. 1, skal fortolkes således, at en af en kontraherende stat anlagt sag om opfyldelse af en kautionsaftale, som er indgået for at garantere betalingen af toldskyld, ikke skal betragtes som en »sag [...] om told« som omhandlet i bestemmelsens andet punktum, når retsforholdet mellem staten og kautionisten, således som det følger af kautionsaftalen, ikke indebærer, at staten udøver beføjelser, der rækker ud over, hvad der gælder efter de retsregler, som finder anvendelse i forholdet mellem borgerne, og dette gælder også, selv om kautionisten kan gøre indsigelser gældende, som gør det nødvendigt at undersøge, om den toldskyld, som denne aftale vedrører, består, og hvilket indhold den har.

Sagens omkostninger

45 De udgifter, der er afholdt af den nederlandske regering og af Kommissionen, som har afgivet indlæg for Domstolen, kan ikke erstattes. Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

kender

DOMSTOLEN (Femte Afdeling)

vedrørende de spørgsmål, der er forelagt af Hoge Raad der Nederlanden ved dom af 18. maj 2001, for ret:

Artikel 1, stk. 1, i konventionen af 27. september 1968 om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager, som ændret ved konventionen af 9. oktober 1978 om Kongeriget Danmarks, Irlands og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirlands tiltrædelse, ved konventionen af 25. oktober 1982 om Den Hellenske Republiks tiltrædelse og ved konventionen af 26. maj 1989 om Kongeriget Spaniens og Den Portugisiske Republiks tiltrædelse, skal fortolkes på følgende måde:

— En sag, der anlægges af en kontraherende stat mod et privatretligt retssubjekt om opfyldelsen af en privatretlig aftale om kaution, som er indgået med henblik på at gøre det muligt for en anden at stille en af staten krævet og defineret sikkerhed, er omfattet af begrebet »borgerlige sager, herunder handelssager« som omhandlet i bestemmelsens første punktum under forudsætning af, at retsforholdet mellem kreditor og kautionisten, således som det følger af kautionsaftalen, ikke indebærer, at staten udøver beføjelser, der rækker ud over, hvad der gælder efter de retsregler, som finder anvendelse i forholdet mellem borgerne.

— **En af en kontraherende stat anlagt sag om opfyldelse af en kautionsaftale, som er indgået for at garantere betalingen af toldskyld, skal ikke betragtes som en »sag [...] om told« som omhandlet i bestemmelsens andet punktum, når retsforholdet mellem staten og kautionisten, således som det følger af kautionsaftalen, ikke indebærer, at staten udøver beføjelser, der rækker ud over, hvad der gælder efter de retsregler, som finder anvendelse i forholdet mellem borgerne, og dette gælder også, selv om kautionisten kan gøre indsigelser gældende til sit forsvar, som gør det nødvendigt at undersøge, om den toldskyld, som denne aftale vedrører, består, og hvilket indhold den har.**

Wathelet Edward La Pergola

Jann Rosas

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 15. maj 2003.

R. Grass M. Wathelet

Justitssekretær Formand for Femte Afdeling